

Besluitenlijst auditcommissie

Datum	19-05-2026
Tijd	19:30 – 21.15
Locatie	Kamer Middelburg, A010
Voorzitter	A.L. Boone
Aanwezig	De heer Boone, de heer Kok, mevrouw Kool-Blokland, de heer Temmink en de heer Van Klaveren
Tevens zijn aanwezig	De heer Aalberts (gedeputeerde), waarnemend afdelingsmanager financiën, concerncontroller, coördinator begroting en jaarstukken, financieel statenadviseur, commissiegriffier. De heer Van Gerwen en de heer Thus (accountant EY)

1 Opening

De voorzitter opent de vergadering en stelt voor te starten met agendapunt 4, het gesprek met de Rekenkamer over het onderzoek onderbesteding in verband met de aanwezigheid van de Rekenkamer. De leden stemmen hiermee in.

4 Rekenkamer: onderzoek naar onderbesteding

Van de Rekenkamer sluiten digitaal aan mevrouw Groenendijk (bestuurslid), de secretaris-onderzoeker en een onderzoeker voor een toelichting op het onderzoek onderbesteding DoeMee 2025.

Mevrouw Groenendijk geeft een korte introductie op het DoeMee 2025 onderzoek. Het landelijk rapport is begin maart gepubliceerd. De factsheets zijn minder bruikbaar voor Zeeland om een paar redenen. Er is uitgegaan van de bijgestelde begroting versus realisatie. Tussentijdse wijzigingen zijn geen onderdeel van het onderzoek. Ook mutaties in reserves zijn geen onderdeel van het onderzoek en dat is wel belangrijke informatie. Nu heeft de Rekenkamer geen zicht op eventueel planningsoptimisme of het netjes volgen van het budgetrecht. Daarvoor is meer werk nodig door de Rekenkamer en dat vergt veel inzet waarvoor geen beschikbaarheid is op dit moment. In overleg met de programmaraad is voorgesteld om bij het onderzoek natuurbeleid dat nu loopt het onderwerp onderbesteding te integreren onder de naam 'realistisch ramen'. Geeft dit een goed inzicht dan kan dit eventueel bij volgende onderzoeken op dezelfde wijze gedaan worden. Dit stelt de Rekenkamer vervolgens in staat om rode draden te halen uit de verschillende onderzoeken. Voor het onderdeel 'realistisch ramen' zijn een aantal vragen toegevoegd aan het onderzoek natuurbeleid, aan de auditcommissie de vraag om te reageren op de voorgestelde vragen of heeft u misschien suggesties? Over een halfjaar zou de Rekenkamer graag weer in gesprek gaan met de auditcommissie om de concept bevindingen en aanbevelingen te bespreken. Wil de auditcommissie klankbord zijn voor dit deel van het onderzoek?

De heer Kok vraagt of het mogelijk zou zijn om dit grote financiële onderzoek naar onderbesteding zelf op te pakken in bijvoorbeeld 2027 of 2028? De secretaris-onderzoeker geeft aan dat dit wel zou kunnen. De expertise is nu in huis. De heer Temmink vraagt of het dan mogelijk is om in 2027/2028 extra mensen hierop in te zetten. De secretaris-onderzoeker antwoordt dat het mogelijk is dit uit te besteden als meer expertise nodig is.

De heer Temmink vraagt naar pagina 3 van de memo waarin wordt aangegeven dat er geen norm is en die wordt voorgesteld aan te houden op 5%. Hoe moet dit gezien worden? De secretaris-onderzoeker antwoordt dat zij geen norm hebben gevonden

voor de afwijking tussen begroting en realisatie. Tot welk percentage van de baten en lasten moet deze beperkt blijven? Daarom heeft de Rekenkamer een voorstel hierin gedaan en wil graag weten hoe de auditcommissie hier naar kijkt.

De heer Kok legt uit dat de relevantie van het onderwerp hoog is en relateert dit aan de uitkomsten van een 217a onderzoek uit 2020. In vijf jaar tijd zou de boeggolf teruggebracht moeten worden tot 10%. De auditcommissie schrijft hierover ook in haar adviesbrief naar PS.

De heer Van Klaveren doet de suggestie deze 10% dan als tijdelijk kader mee te nemen.

De Rekenkamer neemt graag kennis van de adviesbrief en de onderliggende berekeningen.

De heer Boone concludeert dat de auditcommissie verder geen op- of aanmerkingen heeft over de memo en kijkt uit naar de terugkoppeling van de bevindingen. Op de vraag wanneer deze kan worden verwacht antwoordt de secretaris-onderzoeker dat dit in het najaar zal zijn, september of oktober. De auditcommissie vergadert op 13 oktober, mocht het nodig zijn dan is het mogelijk een extra overleg in te plannen met de Rekenkamer.

2 Vaststellen van de agenda en mededelingen

De voorzitter heet de andere genodigden welkom. De gedeputeerde, concerncontroller, waarnemend afdelingsmanager financiën, de coördinator begroting en jaarstukken en de heren Van Gerwen en Thus van EY Accountants schuiven aan.

De agenda wordt vastgesteld.

Er zijn geen mededelingen.

3 Besluitenlijst auditcommissievergadering van 27 maart 2026

Geen opmerkingen over de besluitenlijst.

De heer Boone stelt voor kort stil te staan bij de tafeltjesmarkt van woensdag 6 mei en daarna actiepoint 10 van de actielijst af te voeren.

De heer Temmink geeft aan dat de opzet door de aanwezigen als prettig werd ervaren.

De waarnemend afdelingsmanager financiën geeft terug vanuit de organisatie dat de contacten die er waren die avond als prettig zijn ervaren, er werden goede vragen gesteld en het was fijn om meer ruimte te hebben om toelichting te geven. De opkomst viel tegen, ambtenaren steken er veel tijd in en het aantal schriftelijke vragen is toegenomen ten opzichte van voorgaand jaar.

De heer Boone is positief over deze avond en vraagt of dit herhaald zou kunnen worden bij de najaarsnota?

De heer Van Klaveren suggereert om dit via de agendacommissie als verplichte bijeenkomst aan te merken.

De heer Temmink geeft aan dat dit al het geval was afgelopen keer. Hij denkt dat het vooral een lastige periode is, de stukken komen net voor de meivakantie beschikbaar en direct na de vakantie is de tafeltjesmarkt.

De heer Temmink en mevrouw Kool-Blokland spreken af in het Presidium na te vragen waarom er zo weinig deelname was en of herhaling gewenst is.

Mevrouw Kool-Blokland schat in dat het een extra belasting is voor statenleden om de tafeltjesmarkt op een avond te organiseren. Bij voorkeur op een vrijdag wanneer er toch parallel vergaderd wordt.

Met betrekking tot actiepunt 12 geeft de heer Boone aan dat de auditcommissie kan instemmen met het voorstel van de accountant om te gaan werken met een drempelbedrag van € 25.000 waar het gaat om verzoeken van GS tot overige dienstverlening. Opdrachten met een geschatte waarde boven het drempelbedrag worden voor uitvoering afgestemd met de auditcommissie. Opdrachten onder het drempelbedrag worden door de accountant achteraf gerapporteerd.

Conclusie: besluitenlijst ongewijzigd vastgesteld. Actiepuntenlijst bijwerken: nr. 10 en 12 zijn afgerond en kunnen van de actielijst af.

5 Behandeling statenvoorstellen jaarstukken 2025 provincie Zeeland en voorjaarsnota 2026

5.1 Statenvoorstel Jaarstukken 2025 Provincie Zeeland - 822070

Afdoeningsvoorstel: beoordelen of het voorstel voldoende is onderbouwd om te agenderen voor de vergadering van Provinciale Staten van 5 juni 2026.

De accountant, de heer van Gerwen, krijgt het woord. De controle is uitgevoerd volgens het controleplan dat vorig jaar is gepresenteerd aan de auditcommissie. De controleverklaring heeft een goedkeurend oordeel, de jaarrekening geeft een getrouw beeld. De controle kende een korte doorlooptijd waarbij de samenwerking goed, professioneel en wederzijds kritisch, is verlopen. Complimenten voor de organisatie, waar veel druk ligt om het afsluitproces rond te krijgen. De accountant adviseert de organisatie in de versnelling van het afsluitproces.

De heer Thus licht de drie belangrijkste aandachtspunten in de controle toe, beginnend bij de rechtmatigheidsverantwoording. Het totaal aan rechtmatigheidsfouten is hoger dan de grens, als gevolg van hogere lasten dan begroot (dotatie APPA-voorziening en afwaardering WST). Beide zijn wel in lijn met bestaand beleid en daarmee acceptabel. De accountants hebben zelfstandig aanvullende werkzaamheden verricht ter controle van de rechtmatigheidsverantwoording. Het tweede aandachtspunt is meerjarige projectsubsidies toerekenen aan het juiste boekjaar. De organisatie heeft positieve stappen gezet in de verantwoording. Niet tijdig ontvangen informatie zorgt voor druk op de organisatie omdat er nagekomen boekingen gedaan moeten worden. Ook dit jaar zijn er weer stappen gezet om dit proces voor de controle volgend jaar te verbeteren.

Het laatste aandachtspunt is de waardering van het kapitaalbelang in NV Westerscheldetunnel. De toekomstige tolopbrengsten richting 2033 worden steeds minder. Dit jaar is er voor de eerste maal sprake van een afwaardering doordat de marktwaarde lager is dan de historische kostprijs. De waardering is een complex proces waarbij de accountant al voor de afsluiting van het boekjaar meekijkt.

Vanuit de auditcommissie worden vragen gesteld aan de accountant:

- Op pagina 3 van het accountantsverslag wordt een tijdige afsluiting van het financieel proces genoemd. Hoe zou dit verbeterd kunnen worden?
- Op pagina 25 rapporteert de accountant dat de interne beheersing goed en correct op orde is en dat een stap terug daarin een aderlating zou zijn. Is er een verwachting dat er in de interne beheersing een stap terug gedaan zal worden?
- Hoe is de samenwerking tussen accountant en organisatie geweest op de belangrijke discussiepunten? Hoe ziet dit onderlinge proces eruit?

De accountant beantwoordt de vragen:

- De heer Thus geeft aan dat een aantal posten wel naar voren gehaald zouden kunnen worden. De organisatie ontkomt niet aan bepaalde boekingen in het

afsluitproces, het is bekend welke boekingen dit zijn. Er is daarbij ook sprake van een afhankelijkheid van tijdige aanlevering door derde partijen. De heer Van Gerwen vult aan dat er mogelijkheden zijn om eerder te stoppen met boeken in de financiële administratie door een inschatting te maken van verplichtingen. De waarnemend afdelingsmanager financiën zegt ook afhankelijk te zijn van derde partijen die tijdig informatie moeten aanleveren, de organisatie gaat dit eerder uitvragen bij de subsidieontvanger zodat er wat meer speling is.

- De heer Thus antwoordt dat er veel gebeurt in de organisatie op zowel complexe dossiers als personeelsvlak. Het is een waarschuwing om vinger aan de pols te houden.
- De heer Thus licht toe dat complexe dossiers vroeg opgepakt worden. Voor de kerst moeten deze afgewikkeld worden. EY gebruikt hiervoor waar nodig deskundigen. Binnen de organisatie ziet de accountant veel kennis, wat het mogelijk maakt om een goede controle uit te voeren. De waarnemend afdelingsmanager financiën vult aan dat ze professioneel met elkaar omgaan, ook kritisch van beide kanten. Soms zijn er stevige discussies met een uitkomst waar beide achter kunnen staan.

Vanuit de auditcommissie worden vragen gesteld aan de gedeputeerde/ambtenaren:

- Op pagina 26 van het accountantsverslag staan een aantal aanbevelingen voor de duurzaamheidsrapportage. Goed dat hier aandacht aan is besteed door de accountant. Hoe gaat hieraan gewerkt worden door de organisatie? Gaat dit in overleg met de auditcommissie?
- Wat is de eerste indruk van de gedeputeerde over de financiën van de provincie en wat zijn de belangrijkste uitdagingen?
- De lasten stijgen met meer dan 25%, wat is de reflectie daarop vanuit de gedeputeerde?
- Er is veel aandacht geweest voor het vergroten van de leesbaarheid van de jaarstukken, welke verdere stappen kunnen hierin gezet worden? De suggestie wordt gedaan om bij de jaarstukken op 2-A4-tjes een reflectie op het jaar te geven. De jaarstukken blijven zeer omvangrijk, de accountant geeft op pagina 10 van het accountantsverslag het advies om meer smart te formuleren. Wat gaan GS hiermee doen?
- Afwikkeling van de boeggolf, wil de gedeputeerde hierop reflecteren?
- Kan er in de presentatie van de reserves nog een volgend stap gezet worden in het kader van de informatiewaarde van de stukken? De mutaties in de reserves blijven lastig te volgen.
- Op pagina 13 van het accountantsverslag refereert de accountant aan een wijziging in de lastneming SISA die voor 2025 niet door is gegaan maar voor 2026 waarschijnlijk wel. Hoe is de voortgang daarop?

De gedeputeerde/ambtenaren beantwoorden de vragen:

- De waarnemend afdelingsmanager financiën wisselt graag met de auditcommissie van gedachte over de duurzaamheidsrapportage. De duurzaamheidsmaatregelen zijn voornamelijk intern gericht. Ook concreet vermelden wat het oplevert.
- De heer Aalberts is positief verrast over de snelheid waarmee hier bij de provincie het boekjaar afgewikkeld is en de jaarstukken klaarliggen. Hij heeft de accountant ook gevraagd welk cijfer zij geven en dat was een prima cijfer. Qua financiën van de provincie heeft hij aandacht voor de weerstandsreserve, is deze niet te hoog? Meer sturen op de ratio's in samenhang met de weerstandsratio.
- De waarnemend afdelingsmanager geeft aan dat de stijgende lasten voortkomen uit de ontvangen ZEH-dividenden, deze zijn grotendeels

toegevoegd aan de reserves, deze toevoegingen tellen technisch ook mee als last.

- De heer Aalberts merkt op dat de jaarstukken altijd wel omvangrijk zullen blijven, de informatie is nodig om aan BBV te kunnen voldoen en daarmee verplicht. Hij is voor het maken van een korte publieksvariant om de stukken beter toe te lichten voor de lezers.
- De boeggolf blijft een punt van aandacht volgens de waarnemend afdelingsmanager financiën. Budgethouders worden ook meegenomen in realistisch begroten. Een realistische begroting is belangrijk om te voorkomen dat er overschotten zijn aan het einde van het jaar. Op 100% zal nooit uitgekomen worden. In de decembercirculaire komt bijvoorbeeld ineens weer extra geld dat niet meer in begrotingswijzigingen voor dat jaar verwerkt kan worden. Zonder schriftelijke aankondiging van het ministerie kan dit niet eerder meegenomen worden in een begrotingswijziging.
- In de toelichting op de reserves zijn stappen gezet, de opzet van de provincie Utrecht is gevolgd en een tabel is toegevoegd aan de jaarstukken. De waarnemend afdelingsmanager financiën vraagt of het nu vooral om de mutaties gaat? De heer Kok bevestigt dit, vanuit alle begrotingswijzigingen gedurende het jaar blijft dit lastig te volgen, een korte toelichting op de belangrijkste mutaties zou helpen. Volgens de heer Aalberts zal het wel een technisch verhaal blijven.
- De waarnemend afdelingsmanager financiën antwoordt dat nog steeds landelijk gesproken wordt over de lastneming SISA. De signalen zijn wel positief. Misschien is de oplossing om de subsidies pas in het laatste jaar op te nemen in de SISA bijlage ter verantwoording. Nu moet in de SISA bijlage per jaar verantwoording afgelegd worden. De Auditdienst Rijk moet hieraan nog goedkeuring geven.

Conclusie: de commissie vindt dit statenvoorstel voldoende onderbouwd voor behandeling in Provinciale Staten van 5 juni 2026.

De voorzitter bedankt de accountants voor hun toelichting en beantwoording van de vragen waarna de heren Van Gerwen en Thus de vergadering verlaten.

5.2 Brief GS van 14 april 2026 over Nazorgfonds Gesloten Stortplaatsen Zeeland - 821578

De jaarstukken 2025 van het Nazorgfonds gesloten stortplaatsen Zeeland worden ter kennisname aangeboden. Het positief resultaat bedraagt € 183.597 en is toegevoegd aan de egaliseringsreserve. De accountant heeft een goedkeurende verklaring bij deze jaarstukken verstrekt.

Afdoeningsvoorstel: ter kennisneming en betrekken bij statenvoorstellen Jaarstukken 2025 en Voorjaarsnota 2026

De auditcommissie heeft geen vragen of opmerkingen bij deze jaarstukken.

Conclusie: de commissie adviseert de Jaarstukken 2025 van het Nazorgfonds gesloten stortplaatsen Zeeland ter kennisneming te brengen van Provinciale Staten.

5.3 Brief GS van 3 februari 2025 over overdrachtswaarde en voorziening APPA-pensioen gedeputeerde in jaarstukken 2025 – 816332

Deze brief is eerder op 24 februari 2025 ter kennisname gedeeld met de auditcommissie. De brief betrekken bij de behandeling van de jaarstukken 2025 en de voorjaarsnota 2026.

De brief wordt voor kennisgeving aangenomen.

5.4 Statenvoorstel Voorjaarsnota 2026 – 822071

Afdoeningsvoorstel: beoordelen of het voorstel voldoende is onderbouwd om te agenderen voor de vergadering van Provinciale Staten van 5 juni 2026.

De heer Kok vraagt hoe groot het deel van de begroting is dat volgens het voorstel afwijkend, dus niet, geïndexeerd zal worden. De waarnemend afdelingsmanager financiën antwoordt dat infra en mobiliteit wel geïndexeerd worden en een fors deel uitmaken van de begroting, hij schat in dat 70-80% wel geïndexeerd wordt met 3%.

Conclusie: de commissie vindt dit statenvoorstel voldoende onderbouwd voor behandeling in Provinciale Staten van 5 juni 2026.

5.5 Vragen fracties bij Jaarstukken 2025 en Voorjaarsnota 2026

Afdoeningsvoorstel: voor kennisgeving aannemen.

De heer Aalberts geeft aan dat meer vragen zijn gesteld dan voorgaand jaar, terwijl dit jaar ook een tafeltjesmarkt is georganiseerd. De coördinator begroting en jaarstukken vult aan dat de fracties die niet aanwezig waren op de tafeltjesmarkt meer vragen hebben gesteld.

De heer Temmink heeft begrip voor het feit dat het de organisatie veel werk kost maar geeft ook aan dat het prettig was dat er tijd is genomen om de vragen te beantwoorden. Dat er vragen worden gesteld kan ook positief worden gezien.

5.6 Concept adviesbrief auditcommissie aan PS Jaarstukken 2025 en Voorjaarsnota 2026

Afdoeningsvoorstel: concept punten bespreken in de auditcommissie om aan te vullen, verbeteren of schrappen van de suggesties. Het definitieve advies zal worden geagendeerd voor de vergadering van Provinciale Staten van 5 juni 2026.

De heer Temmink vraagt of er een tijdspad kan worden aangegeven door GS bij de opvolging van de aanbeveling om de stand op te maken van de ambitie om de boeggolf te verminderen naar 10% in 2025.

De heer Aalberts geeft aan dat hierover gerapporteerd kan worden. Hij vraagt wel aandacht voor de balans tussen wat er gevraagd wordt en wat door de organisatie aan extra werk geleverd kan worden.

De waarnemend afdelingsmanager financiën vraagt of dit ook kan na afloop van het boekjaar 2026? De heer Temmink geeft aan dat de aanbeveling meerdere malen is gerapporteerd. De heer Aalberts zegt toe bij de eerstvolgende begrotingswijziging een aanzet te zullen doen.

Conclusie: het conceptadvies wordt aangevuld met de toezegging van de gedeputeerde bij het onderwerp begrotingsbeheer.

6 Rondvraag

Geen punten voor de rondvraag.

7

Sluiting

De volgende vergadering staat gepland op dinsdag 16 juni om 19.30 uur. De auditcommissie spreekt dan de accountant over het controleplan 2026. Voorafgaand plant de auditcommissie een vooroverleg om 19.00 uur.
De voorzitter sluit de vergadering om 21.15 uur.